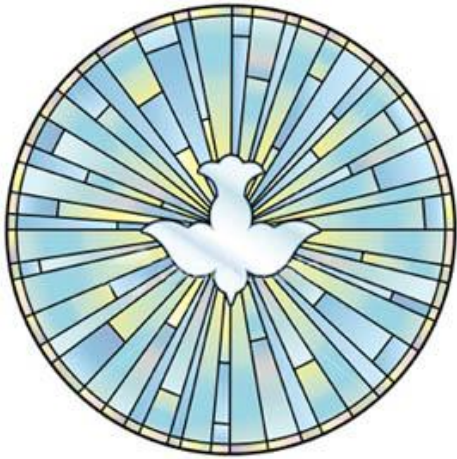

SBOROVÝ DOPIS

Farního sboru Českobratrské církve evangelické v Poděbradech

KVĚTEN 2016

Milí čtenáři sborového dopisu,

je tu jeho svatodušní vydání. Narozeniny církve oslavíme v neděli. Něco tématického „O Duchu svatém“ se dočtete v biblickém úvodníku našeho vikáře. Ale i ostatní články, které vás informují o tom, co se dělo v historii i současnosti, nebo co se bude dít, se vlastně Ducha svatého také týkají. Věříme, že právě Duch dává církvi novou inspiraci, nový pohyb, stále nová nadechnutí. Zkrátka život. Snad ani to, co se u nás děje, není bezduché. Můžete si o tom něco přečíst. Ať vás to inspiruje!

Martin Fér

O Duchu svatém

Jiří ŠAMŠULA

Co si vybavíte, když se řekne Duch svatý? Holubici? Vítr? Jednu představu se pokusím vyjádřit graficky: xfoifv onnhdkjghmdimfsdf idfuiuuifg!(„L“P(OO“!!!!!! ? :utvrtbrbe re llbroe err blblelb# □ Hle!VVV J :-o halelujaaa gajejetrig!!!!!! Pro jedny je to právě vyjádření toho, co Duch svatý je a jak působí: Nespoutaná, dynamická Boží moc a síla, jako prudký víchř. Tu je potřeba především cítit, prožít. Není důležité rozumět, žádná theologie! Hlavně se nechat nést, padnout na kolena, na zem a mluvit nesrozumitelnými jazyky. Pro druhé toto však Duch svatý rozhodně není. Mluvení jazyky, emoce, zážitky a vize jsou jen předrážděný cit ducha čistě lidského. A nebo aktivity podivných sil, třeba i duchovních, ale rozhodně ne svatých.

A tak je podle mnohých někdy lepší, aby se příliš o Duchu svatém nemluvalo.

Ale nemluvit o Duchu by bylo škoda. Také proto, že už z něj každý z nás nějak, podle svého obdarování hovoří a žije. Křesťanský život je životem ve svobodě, putováním k ní. A kde je pravá svoboda, tam je dle apoštola Pavla i Duch (2 K 3,17). Svatost Ducha je v tom, že je to Duch Boží. A když Boží, tak také Duch Kristův. Duch svatý je Bůh, Kristus tady a teď, u nás, mezi námi, v nás. A protože Bůh je vždy větší než my, leckdy i jeho Duch narušuje mnohá naše očekávání, touhy, sny. „Duch vane, kam chce.“ (J 3,8) Tento Duch, protože je Boží, však nikdy neníčí náš rozum. Duch neníčí ani naše emoce, natož vůli.

Níčit: právě to činí duch nesvatý. Duch nesvatý nepochází z Boha, ale myslí si to o

sobě. A snaží násilně zničit vše, co mu podle něj konkuruje a snaží se ohrozit jeho výlučnost. Nesvatí duchové se projevují např. takto: v osobní rovině, když se emoce postaví proti rozumu nebo naopak. V rovině společenské, když se nějaká údajně jediná pravá ideologie postaví proti ostatním. Nesvatí duchové řadí i v rovině víry a náboženství, když se třeba nějaká církev prohlásí za církev nejvíce církevotějšší (řeceno s K. H. Borovským). Pokud Duch svatý něco ničí, něco boží, tak jsou to títo nesvatí duchové. Tedy vše, co je v rozporu s Boží láskou. Vše, co si v tomto světě, v naší duši chce hrát na Boha a chce tak ztročovat druhé.

Duch svatý především buduje. Buduje v nás důvěru Bohu a učí nás rozumět mu navzdory všemu nesvatému. Kdekoliv se Duch „vylévá“ (sr. J 3, 2), kdekoliv Duch naplňuje někoho a na někom spočívá (Sk 2), kdekoliv působí, tam dochází k proměně a osvobození. Duch zpochybňuje všechny naše pozemské ztuhlosti a jednostrannosti. Duch má v sobě něco revolučního. Tato revoluce Ducha je ovšem vždy do jisté míry „sametová“. Bez násilí, bez donucování. Ale přesto účinná. Dělá vše proto, aby co nejméně v nás a mezi námi bylo v rozporu s Boží láskou. Duch svatý je Duch Kristův. Duch toho, který sám zakusil naše slabosti a naše lkaní. Naši nízkost a naše ponížení. A tak: „Duch přichází na pomoc naší slabosti. Vždyť ani nevíme, za co se modlit, ale sám Duch se za nás přimlouvá nevyslovitelným lkáním“ (Ř 8,26).

Kalendář

NADCHÁZEJÍCÍ UDÁLOSTI

Svatodušní neděle

(neděle 15. května, 9:45)
bohoslužby s večeří Páně

Brigáda

(sobota 28. května, 8:00)

Sborový zájezd

(neděle 5. června, 8:00)

Noc kostelů

(pátek 10. června, 17:00)

Hudební víkend pro děti a mládež

(sobota a neděle 11. – 12. června)

Bohoslužby

(neděle 12. června, 9:45)
Křest, hudební doprovod dětí

Sborová dovolená

(9. – 16. července)
areál Chatky na jihu (Třeboňsko)

Tábor pro děti

(14. – 21. srpna)
Lovětín u Batelova

PRAVIDELNÁ SETKÁNÍ

Všechna setkání jsou otevřená a je možno se přidat.

Bohoslužby

(neděle, 9:45)

Kavárnička

(pondělí, 14:30, v zimě od 14:00)
Setkávání (nejen) seniorů nad Bibli.

Setkávání maminek s dětmi

(čtvrtek, 9:00)

Biblické hodiny pro děti

(pátek, mladší děti [1. – 4. tř.] od 14:00,
starší děti od 15:00)

Konfirmační

(pátek, 16:30)

Mládež

(každý druhý pátek dle domluvy, 19:30)

Poděbradští faráři – Alois Ludvík Jelen

Ze sborové kroniky¹⁾ vybral Jiří ŠAMŠULA

A. L. Jelen, farář v Libici nad Cidlinou od roku 1879 do roku 1895, později farář v Poděbradech, od roku 1895 do roku 1909, narodil se 15. května 1848 v Libici nad Cidlinou jako syn faráře Jana Jelena, jenž se zasloužil o zřízení kazatelské stanice v Poděbradech, kde prvých devět let sloužil zdejšími bratřími Slovem Božím a církevními úkony. Alois Jelen studoval v Těšíně a Kežmarku. Roku 1868 se věnoval lékařství, ale jemná jeho povaha nenesla studia na mrtvolách a proto se oddal bohosloví a studoval ve Vídni, Halle, Londýně a Edinburghu. Velice si zamiloval anglický národ. V letech 1876–1879 byl katechetou v Kutné Hoře, kde též vyučoval angličtině. Dne 25. srpna 1878 byl ordinován v Libici dp.²⁾ Heřmanem z Tardy (svým švagrem, vrchním církevním radou) v zastoupení superintendenta a instalován dp. seniorem J. Janatou. Roku 1879 byl zvolen po odchodu otce na odpočinek jednomyslně farářem. Roku 1884 vystavěl novou faru a v roce 1895

nový chrám, jehož však už nedokončil. V té době byl také jeho péčí opraven libický hřbitov. Pomáhal tvořit se novým sborům v Poděbradech a Opolanech, jež z mateřského sboru libického vznikly. Jak už v historii sboru i církevních budov je uvedeno, byl 23. května 1895 jednomyslně zvolen farářem nově se utvořivšího sboru v Poděbradech. Byl z nejvzdělanějších farářů evangelické reformované církve. Pěstoval styky s Anglií a Skotskem, jež byly celé církvi k velikému pozhnutí. Zemřel 26. září 1909 milován a vážen všemi, kdož ho znali. James Baker, anglický spisovatel, o něm napsal: „Způsobem nad jiné významným ukazuje pravou cenu faráře Jelena ta okolnost, že byl milován i těmi, kdo stáli mimo jeho církev a víru. Byl mužem velikého ducha, který stále pracoval ku povznesení lidské povahy, viděl dobro všude kolem sebe v každém člověku jakékoliv víry; než přece pracuje horlivě a svědomitě pro svou víru vlastní, o níž je z celé duše přesvědčen, že jest tou nejlepší. Poděbradský lékař. Dr. Bouček napsal: Byl nadán jako výborný řečník, ne prázdných slov, ale hlubokého rozumu. A co více platilo, on, jak kázal, tak také žil. Byl pravým příkladem svým věřícím.“

Se Shakespearem díme: „Žil šlechetně a živly smíseny v něm tak, že povstat mohla příroda a říci všemu světu: To byl muž!“

Následuje krátký odstavec o Janu Jelenovi, otci Aloise L. Jelena, rovněž faráři (naposled v Libici 1846–1879). Zápis potom končí tímto apelem:

„Sbor poděbradský má mnoho příčin, aby oba tyto věrné služebníky Kristova evangelia zachoval ve vděčné paměti.“

V kronice je přiložena vzpomínka dcery pana faráře Jelena Anděly Pospíšilové na svého tatínka u příležitosti 50. výročí jeho úmrtí. Vzpomínku si můžete přečíst na sborovém webu pod odkazem „Kronika“.

Poznámky

1) *Kronika evangelické českobratrské církve v Poděbradech, první díl. Kroniku vedl mezi lety 1933–1935 Dr. O. L. Šťastný, pražský historik, který v té době byl pověřen správou poděbradského muzejního archivu. Kronikář čerpal z farního archivu, „vedle toho některé zprávy nám zachovala paměť bývalého kurátora sboru, br. Jana Urbánka st., jenž od založení sboru až do roku 1931 tuto funkci kurátora věrně a s láskou zastával.“ (s. 8)*

2) *Zkratka pro „dvojctíhodný pán“. Tento církevní titul, který je dnes v naší církvi právem nemyslitelný a zní směšně, byla evangelická alternativa k církevnímu titulu pro kněze v římsko-katolické církvi „důstojný pán“. „Dvojctíhodný“ se odvozuje z kralického překladu 1 Tim 5,17 „Předloženi, kteříž dobře spravují, dvojí cti hodni jmíni buďte, zvláště ti, kteříž pracují v slovu Božím a v učení.“*

Sbírka

Oprava hrobu faráře Jelena

Kdo občas zavítáte na hřbitov, víte, že hrob faráře Jelena by potřeboval popravit. Předpokládaná cena prací je zhruba 15 tis. Kč. Za tímto účelem byla vyspána účelová sbírka, na které postupně přibývají peníze. Jakmile jich bude dostatek, nechá staršovstvo hrob opravit. Přispívat tedy můžete jak na účet (s poznámkou „hrob Jelena“) nebo pokladníkovi při bohoslužbách či na faře.

Noc kostelů 2016

Jitka DUBOVÁ

Již tradiční akce, ke které se rádi připojujeme, je Noc kostelů. Jejím smyslem je otevřít kostelní prostory pro ty, kdo tam pravidelně nechodí, nebo dokonce nikdy nebyli. A nejen ukázat prostory, ale třeba také přiblížit to, co se zde děje a představit, kdo jsme. Letos proběhne Noc kostelů až v červnu, třeba tentokrát nebude přšet.

Program bude jako obvykle bohatý, pro děti i dospělé, pro intelektuály i sportovce a samozřejmě pro gurmány také. V 17 hodin začne na farní zahradě orientační běh (či spíše procházka) určená pro všechny generace. Akci připravuje klub Běhej Poděbrady a loni se setkala s značným úspěchem.

Pro děti bude připraven tvůrčí program výtvorný a keramická dílna s Milanem Exnerem. V 19 hodin bude koncert pěveckého sboru WeKvět. Připravena bude výstavka fotografií z dějin i současnosti sboru, materiály ze sborového archivu. Pro zájemce bude komentovaná prohlídka areálu sboru a informace z jeho

historie. Snad také letos představíme písně, které zpíváme. V průběhu celého večera bude probíhat grilování kýty, takže se nemusíte bát ani o své žaludky.

Přijďte. Nejen vy, co chodíte pravidelně, ale i vy, co chodíte příležitostně. A vezměte s sebou své přátele. Budete vítáni.

10.06.16

NOC KOSTELŮ

NOC

Jako když někoho utěšuje matka,
tak vás budu těšit. Iz 66,13

STŘEDA 4.8.

KOREJSKÝ DEN
SDÍLENÁ ZKUŠENOST
PŘEKVAPENÍ PRO VŠECHNY

SPECIÁLNÍ PROGRAMY PRO DĚTI
A MLÁDEŽ + VÝLETY DO PŘÍRODY + BLIZKO
DO MĚSTA + PŘEDNÁŠKY A DÍLNY PRO
DOSPĚLÉ + TENSING PRO MLÁDEŽ
+ KOUPANÍ V PŘÍRODĚ + SDÍLENÍ SE
+ MODLITBA + SPOLEČNÝ ZPĚV + ODPŮČINEK +
KOREA + SKVĚLÉ JIDLO ->

PONDĚLÍ 2.8.

Jana Sieberová
vedoucí Hospice Duha
o.p.s. v Horňích
Nebudu se bát, aneb
o dobrém umírání

ÚTERÝ 3.8.

Daniel Žangetý
synodní senior OCE
Potěšení
z vydatnosti pro
dnešní církev

ČTVRTEK 5.8.

doc. Pavel Hošek
religionista na ETF-UK
Útěcha vstří-
půlměsíc?

PÁTEK 6.8.

kpt. Roman Lukáš
kaplan AČR
Byť jich po mém
boku padly tisíce,
aneb útěcha v boj

Pozvánka

Hudební víkend pro děti

sobota a neděle 11. – 12. června

Hned po Noci kostelů je pro děti připraven hudební víkend s celocírkevním kantorem Ladislavem Moravetzem. Začátek bude po obědě, pokračovat bude přespaním na faře a v neděli vystoupením při bohoslužbách. Zváni jsou všichni muzikanti a zpěváci věku dětského, školního i mládežnického. Půjde o hudební dílnu, při které dáme dohromady několik písní a skladeb. Čas na hry také bude. Třeba vytvoříme sborový orchestr. Pozvat můžete samozřejmě i další hudebně aktivní kamarády.

Gloriet

Jakub LOUNEK

Na zahradě naší fary stojí jedna z poděbradských kulturních památek – Altán Gloriet. V archivních písemnostech je o něm napsáno: „Gloriet nechal v roce 1820 vystavět

správce dvora Fridrich pro potěšení své milované ženy Veroniky. Stavba ta jest opatřena i malou pavlačí ozdobenou umělecky kovanou mříží s iniciály WF. S pavlače té skýtá se nádherný pohled na labskou scenérii.“ Stavba spolu s terasami skutečně vytváří na břehu Labe podél labské cyklostezky krásné zákoutí. Od loňského roku postupně čistíme terasy, takže místo ještě více „prokouklo“.

Gloriet sbor získal, když na přelomu 19. a 20. století koupil celý areál a nese za něj tedy vlastnickou odpovědnost. Poslední oprava Glorietu probíhala v 70. letech. Od té doby opět uplynula pěkná řádka let, která se podepsala na stavu celé stavby. Objevily se problémy se statikou altánku (vypadlá část stropu ve sklepení, popraskané zdivo, kvůli odcizeným okapům zatékající voda).

Ve spolupráci s památkáři bylo rozhodnuto, že je nezbytné přikročit k opravám. Byl vypracován projekt jehož rozpočet se pohybuje kolem 700 tis. Kč. Nechceme na to dávat peníze určené na běžný provoz sboru ani peníze ze saláru. Žádáme o dotace z kraje i ministerstva

kultury, budeme ale také muset oslovit další dárce a mecenáše, pořádat benefiční vystoupení, sbírky apod. To vše je náročné a proto vyzýváme každého člena sboru (třeba právě vás!) a zveme další sympatizující, aby se zapojili do prací spojených s opravou. Jednak jsou to práce na získávání prostředků a oslovování přispěvatelů (víte o někom ve vašem okolí, rodině, kdo by byl ochoten přispět na opravu této památky, i když církev jako taková ho nezajímá?), pak také organizování benefičních akcí a potřebovali bychom i stavebníky, kteří by posléze byli schopni na samotné rekonstrukční práce dohlížet (samotné práce bude vykonávat stavební firma). Je to stejné jako u všeho ve sboru: potřebujeme ochotné lidi a těch bývá ještě méně než pověstného šafránu. Nebojte se a přidejte se! Snad také díky Vám se dílo podaří.

Pro podrobné informace navštivte webovou stránku <http://gloriet.evangelnet.cz>. Za účelem získávání financí byla také vyhlášena (a řádně ohlášena) Veřejná sbírka.

Ze sborového shromáždění

Martin FÉR

Letos se (výroční) sborové shromáždění odehrávalo po bohoslužbách při čaji a kávě. Trochu jsme se báli, aby se rozhovor příliš rychle nezměnil v kavárenské povídání, ale nestalo se tak, spíš naopak. Prostředí napomohlo tomu, že se do diskuze zapojilo více přítomných a nezůstalo jen u odsouhlasení přednesených zpráv.

Asi nejvíce času se věnovalo rozpočtu. Plánujeme letos vyměnit okna na faře a bude to významná částka (přes 600 tis. Kč). Něco sice máme našetřeno a něco chceme získat z dotace Nová zelená úsporám, přesto přece jen

výsledný rozpočet počítá se ztrátou. Zazněl návrh, abychom se ztrátou nepočítali, ale abychom navýšili své dary sboru (salár). Hlasováním sice návrh neprošel, nicméně přítomní konstatovali, že svůj salár zvýší. A je to i výzva pro ostatní členy sboru. Zaznělo také, že storkorunové saláry skutečně nestačí. Zvláště když stát postupně přestává přispívat na platy farářů. Staršovstvo bylo pověřeno, aby vytvořilo manuál pro výběr saláru, který by členy nasměroval, v jaké výši by se jejich salár měl pohybovat (staršovstvo za tím účelem vytvořilo komisi, která manuál připraví).

Výše saláru	Počet salárníků
do 500	41
501 – 1.000	34
1.001 – 2.000	20
2.001 – 3.000	11
3.001 – 5.000	12
5.001 – 10.000	13
10.001 – 15.000	7
celkem	138

Průměrný salár

2.582,- Kč na jednoho plátce

Akce "Okna na faře"

Michal POVOLNÝ

V letošním roce jsme dospěli k rozhodnutí, že je potřeba přistoupit k výměně oken na faře. Okna už ve většině místností netěsní a někde nejdou ani pořádně otevřít nebo zavřít. Od výměny si slibujeme také lepší tepelnou pohodu v místnostech a s tím i spojené úspory na topení (i když nijak zásadní). Významnějších úspor bychom dosáhli zateplením celé budovy, ale návratnost takové investice je v nedohlednu. Navíc má budova fary svou architektonickou hodnotu, která by zateple-

ním zcela zřejmě utrpěla. Proto přistupujeme pouze k výměně oken a všech tří vstupních dveří. Použita budou dřevěná eurookna a náklady se pohybují kolem 600 tis. Kč. 150 tis. Kč by měla pokrýt dotace z programu Nová zelená úsporám, zbytek musíme vybrat mezi sebou. Myslete na to prosím a zohledněte to také ve výši svých darů či salárů. Zatímco na opravu Glorietu hledáme prostředky především z jiných zdrojů, oprava fary by měla být plně v naší režii.

Letní dětský tábor

Timoteus HUDCOVIC

Také letos pořádáme tábor pro děti. Bude se konat na tábořišti blízko obce Lovětín u Batelova. Je určen dětem školního věku. Bližší informace s přihláškou naleznete na sborovém webu. Na tábor je možné přizvat i kamarády, není určen pouze členům sboru.

Prozatím stále hledáme zdravotníka či zdravotnici. Je-li mezi vámi někdo takový, nebo víte-li o někom, dejte vědět.

Těšíme se na léto!

Pozvánka

Brigáda

sobota 28. května, 8:00

Sbor žije nejen aktivitami duchovními, kulturními či zábavnými, ale také pracovními. V našem rozlehlém areálu je stále co dělat, aby nezpustnul. Tentokrát se zaměříme zvláště na terasy Glorietu, kde je potřeba odvázet suš, likvidovat náletovou zeleň, uklízet apod. Ale i na zbytku zahrady je potřeba uklízet kameny, likvidovat pařezy, sekát dříví, možná i natírat plot. A pak také nezbytný jarní úklid v prostorách kostela, Ekklésie, sborové kuchyňky, aby byly důstojně připraveny na Noc kostelů. Vidíte, že práce bude dost a jde i o Váš kostel.

Přijďte, není nadto společně udělat něco prospěšného! A po práci jistě zbudete i čas na společnou zábavu.

Pozvánka

Sbor Českobratrské církve evangelické v Poděbradech
pořádá

Letní dětský tábor

v termínu 14. – 21. srpna 2016

Kdo?	Děti od 1. do 9. třídy (čili 7–15 let)
Kde?	Tábořiště "Lovětín" u Batelova (okr. Jindřichův Hradec)
Kdy?	14. – 21. srpna
Jak?	Odjezd i příjezd vlakem, batohy autem
Za kolik?	1 500 Kč (pro další dítě z rodiny sleva)

Máte-li zájem, vyplňte **závaznou přihlášku** (ke stažení na sborovém webu) a pošlete ji nejpozději **do 12. června 2016** na e-mail martin.fer@evangnet.cz nebo ji odevzdejte v kanceláři faráře.

Vaše otázky rádi zodpovíme e-mailem na adrese martin.fer@evangnet.cz nebo na telefonu 721-832-383.

Tábor pořádáme s finanční podporou města Poděbrady.

Informace z církve

Jeroným pražský: Evropan, vzdělanec, buřč

Letošní rok se nese ve znamení připomínky 600. výročí upálení Jeronýma pražského. Hlavní slavnost se bude konat v sobotu 28. května odpoledne v Praze na Střeleckém ostrově. Je připraven bohatý program, více najdete na <http://www.nase-reformace.cz>. Dopoledne brigáda na faře, odpoledne oslava v Praze!

Diakonické a rozvojové projekty – církevní granty

Mnoho lidí se ptá, jak nakládáme s penězi, které budeme nějakou dobu dostávat v rámci majetkového narovnání církve a státu. Synod rozhodl, že část jich bude církev investovat a uchovávat pro budoucnost (o tom třeba víc příště) a část jich bude určena na podporu práce církve a diakonie formou takzvaných „Diakonických a rozvojových projektů“. Bude-li mít sbor, seniorát či jiná organizační součást církve záměr, který bude sloužit rozvoji sborové činnosti, nebo bude mít charakter sociální pomoci (s dlouhodobějším výhle-

dem), bude moci požádat o podporu z těchto prostředků formou žádosti o grant. Jednou z konkrétních oblastí podpor je například konání různých pobytů formou vybavení prostor (tábořišť), nebo financování lektorů na těchto kurzech či táborech. Letošní synod určí pravidla, v září bude uspořádán seminář pro žadatele a na příští rok již bude možnost žádat. Na tyto projekty je vyčleněno zhruba 14 milionů korun ročně. Menší část budou moci operativně a s jednoduššími pravidly rozdělit také seniorátní výbory v rámci seniorátů. Počítá se s tím, že ve spolupráci se sbory budou moci žádat i jiné organizace, zejména Diakonie, ale nejen ona. Jedním z pozitiv tohoto způsobu využití získaných peněz je to, že už se nikdo nebude moci vymlouvat „my bychom

chtěli (mohli, udělali), ale nemáme na to...“ Peníze jsou, teď aby také byli lidé, nápady a ochota.

Rekreační středisko Herlíkovice

Mnozí snad znáte rekreační středisko naší církve Horský domov – Herlíkovice u Strážného v Krkonoších. Vzhledem k neutěšené finanční situaci, kdy se každým rokem opakuje ztráta v řádu několika set tisíc korun a bylo by potřeba dalších a dalších investic, rozhodla synodní rada o ukončení činnosti střediska ke konci září letošního roku. Poté se budou hledat možnosti, jak se střediskem naložit (pronajmout, rozdělit na části a prodat).

adresa: Českobratrská církev evangelická
Husova 141
Poděbrady, 290 01
telefon: 325-612-638
mobil: 721-832-383
email: podebrady@evangnet.cz
web: <http://podebrady.evangnet.cz>
účet: 2400286385/2010 (FIO Kolín)

adresát: